

Kort na het lanceren van zijn voorstel overleed Scholten vrij plotseling aan tyfus (1861), een ziekte die hij zelf door middel van zijn rioleringsstelsel had willen bestrijden. Hij werd opgevolgd door C.B. van der Tak, voormalig hoofdopzichter van de Nederlandsche Rijnspoorwegmaatschappij. In zijn rapportage aan de commissie Plaatselijke Werken zette deze de lijn-Scholten voort. Hij aarzelde niet 'om den meer gemakkelijke, vrijen en zekeren weg te bewandelen, die door wijlen den heer Scholten is ingeslagen, namelijk: om overal waar de gelegenheid dit toelaat, te blijven voortgaan riolen te leggen en te trachten dat stelsel zoo goed mogelijk tot een einde te brengen, alsmede eene waterdistributie van gezuiverd Maaswater daar te stellen, ten einde in dit geval niet aléén hierdoor Rotterdam van drinkwater en voor ander huisselijk gebruik te voorzien, maar ook om de riolen ter plaatse waar het Vestwater tot doorspoeling niet kan worden toegepast, het aldaar te kunnen vervangen, want zoo als reeds ... door mij is gezegd, moet men water ter beschikking hebben en wel in ruime mate, om van een rioolstelsel gunstige resultaten te kunnen verwachten.'²⁵⁾

Bij zijn rioleringsvoorstellen uit 1863 en 1866 had Van der Tak enkele kaarten gevoegd waarop duidelijk te zien is dat Rose en Scholten niet stil hadden gezeten en dat er al een uitgebreid netwerk van riolen in de binnenstad was aangelegd. De plannen van Van der Tak voorzagen in riolering van de overige straten en steegen.²⁶⁾

Scholten en Van der Tak zagen er weinig heil in om het lozen van fecaliën nog langer te verbieden, zij waren voorstanders van een zogenaamd 'système libre'. Inmiddels was binnen B&W onenigheid ontstaan over deze benadering. Wethouder Hoffmann vreesde dat de rioleringsplannen 'een grooten geldelijken last' voor de gemeente zouden blijken. Hij wees het système libre daarom af. In de raad bleek hij evenwel de enige tegenstemmer. De andere raadsleden waren blijkbaar gerustgesteld door de toezegging van B&W, dat over iedere afzonderlijke uitbreiding van het stelsel opnieuw de mening van de raad zou worden gevraagd. Wethouder J. van Vollenhoven had ook benadrukt dat het met de kosten allemaal niet zo'n vaart zou lopen: 'Men moet zich overigens bij de beoordeling dezer geheele zaak niet op een verkeerd standpunt plaatsen. Het doel is alleen om alles wat bestaat in zijn ouden toestand te laten en slechts langzaam en van lieverlede het système libre in te voeren.'²⁷⁾

De uitvoering van het système libre had inderdaad nog erg veel